

Traumatisering en PTSS bij mensen met een Licht Verstandelijke Beperking (LVB) en ernstige gedragsproblemen, screening, diagnostiek en behandeling.

Gepubliceerd: 14-04-2021 Laatste bijgewerkt: 06-06-2025

Deze studie heeft verschillende doelen. Het eerste doel is het aanpassen en valideren van een trauma screener die geschikt is voor mensen met LVB (Studie #1), met de hypothese dat de aangepaste screener een geldig screeningsinstrument (AUC van ten...

Ethische beoordeling	Goedgekeurd WMO
Status	Beëindigd
Type aandoening	Overige aandoening
Onderzoekstype	Observationeel onderzoek, zonder invasieve metingen

Samenvatting

ID

NL-OMON50816

Bron

ToetsingOnline

Verkorte titel

Traumatisering en PTSS bij mensen met een LVB

Aandoening

- Overige aandoening

Synoniemen aandoening

psychotrauma, PTSS

Aandoening

Posttraumatische Stresstoornis (PTSS)

Betreft onderzoek met

Mensen

Ondersteuning

Primaire sponsor: 's Heeren Loo, afdeling WOK

Overige ondersteuning: WOK 's Heeren Loo en de Academische Werkplaats 'verstandelijke beperkingen' (Vrije Universiteit-'s Heeren Loo)

Onderzoeksproduct en/of interventie

Trefwoord: Behandeling, LVB, PTSS, Screening

Uitkomstmaten

Primaire uitkomstmaten

In Studie #1 en Studie #2 is de belangrijkste uitkomstmaat het aantal PTSS-symptomen, in Studie #3 is de belangrijkste uitkomstmaat het percentage verlies van PTSS-symptomen. De belangrijkste uitkomstmaat van Studie #4 is de verwachting en ervaringen van therapeuten en cliënten van een intensieve EMDR-therapie met roterende therapeuten.

Secundaire uitkomstmaten

In Studie #1, Studie #2 en Studie #4 zijn er geen secundaire studieparameters.*Secundaire onderzoeksvariabelen van Studie #3 zijn gedragsdoelstellingen, de ernst van de gedragsproblemen en de frequentie en indringendheid van de toegepaste dwangmaatregelen.

Toelichting onderzoek

Achtergrond van het onderzoek

Mensen met een Licht Verstandelijke Beperking (LVB, IQ 50-85) hebben een verhoogd risico op het ontwikkelen van een posttraumatische stressstoornis (PTSS). In deze groep staat het onderzoek naar de tijdige identificatie en classificatie van PTSS en de effectiviteit van de behandeling nog in de kinderschoenen. Daartoe zal een PTSS-screener worden ontwikkeld en gevalideerd voor volwassenen met een LVB. Dit onderzoek heeft ook tot doel de validiteit en

betrouwbaarheid van de DITS-LVB-volwassenen te onderzoeken. Verder onderzoekt deze studie de effecten van een intensieve EMDR-behandeling op cliënten met PTSS-symptomen en ernstige gedragsproblemen en de ervaringen van therapeuten en cliënten met betrekking tot de therapie, de haalbaarheid, de veiligheid en de effectiviteit ervan.

Doel van het onderzoek

Deze studie heeft verschillende doelen. Het eerste doel is het aanpassen en valideren van een trauma screener die geschikt is voor mensen met LVB (Studie #1), met de hypothese dat de aangepaste screener een geldig screeningsinstrument (AUC van ten minste 0,8) voor PTSS zou zijn voor mensen met een LVB. Het tweede doel is het bepalen van psychometrische kenmerken van de DITS-LVB-volwassenen voor mensen met een LVB (Study #2). Er wordt verondersteld dat de DITS-LVB-volwassenen een goede convergente validiteit hebben, een goede test-hertestbetrouwbaarheid en een goede interbeoordelingsbetrouwbaarheid. Het derde doel is het onderzoeken van de effectiviteit van intensieve EMDR-therapie met roterende therapeuten op de PTSS-symptomen, gedragsproblemen en vrijheidsbeperkende maatregelen bij volwassenen met een LVB. Er wordt verondersteld dat de therapie goed toepasbaar zal zijn en dat de PTSS-symptomen bij de deelnemers met LVB en ernstige gedragsproblemen zullen afnemen of zelfs verdwijnen na een EMDR-behandeling, met een gelijktijdige afname van de vrijheidsbeperkende maatregelen. Ten slotte is het vierde doel het bepalen van het perspectief van therapeuten en cliënten op een intensieve EMDR-behandeling met roterende therapeuten (Studie #4). De hypothese is dat therapeuten en cliënten positief zullen zijn en meerdere voordelen zullen ervaren van een intensieve EMDR-therapie met roterende therapeuten.*

Onderzoekopzet

Studie #1 en Studie #2 zijn kwantitatieve studies waarin verschillende vragenlijsten worden vergeleken en onderzocht, Studie #3 maakt gebruik van single case research waarbij de lengte van de basismeting verschillen (Kazdin, 2011), en Studie #4 maakt gebruik van een kwalitatief studieontwerp, waarbij gebruik wordt gemaakt van een gegronde theoretische benadering (Glaser & Strauss, 1967).

Inschatting van belasting en risico

Het risico voor deelnemers, voor Studie #1 en Studie #2, is verwaarloosbaar omdat het gaat om onderzoek waarbij gegevens worden verzameld door middel van vragenlijsten en interviews. De vragenlijsten worden in de klinische praktijk routinematig gebruikt bij mensen met een LVB ten behoeve van de psychologische beoordeling en diagnose. Een cliënt kan gedurende een korte periode na de EMDR-therapie meer angst en spanning voelen omdat de cliënt onaangename

herinneringen uit het verleden heeft opgehaald. EMDR-therapie is een interventie waarvan bekend is dat, indien toegepast door goed getrainde en gecertificeerde EMDR-therapeuten, dit geen negatieve gevolgen heeft en dat deze gevoelens verder afnemen tijdens de therapieperiode. Ook bij mensen met een LVB hebben verschillende studies aangetoond dat er geen risico's verbonden zijn aan het ontvangen van een EMDR-behandeling, indien toegepast door getrainde en gecertificeerde EMDR-therapeuten (bijv. Mevissen, Evers, Serra, De Jongh, & Didden, 2020). Als gevolg hiervan wordt deelname aan studie #3 en studie #4 als verwaarloosbaar beschouwd. Door deelname dragen deelnemers bij aan het vergroten van de kennis over PTSS en het verbeteren van de therapiemogelijkheden binnen de bevolking, mensen met een LVB..

Contactpersonen

Publiek

Selecteer

arnhemseweg 55 55
Leusden 3832 GJ
NL

Wetenschappelijk

Selecteer

arnhemseweg 55 55
Leusden 3832 GJ
NL

Locaties

Landen waar het onderzoek wordt uitgevoerd

Netherlands

Deelname eisen

Leeftijd

Volwassenen (18-64 jaar)

65 jaar en ouder

Belangrijkste voorwaarden om deel te mogen nemen (Inclusiecriteria)

Studie #1 en Studie #2:**

De deelnemers zijn 18 jaar of ouder en hebben een licht verstandelijke beperking (IQ tussen 50 en 85 en een tekort aan aanpassingsvermogen) en voldoende Nederlandse taalvaardigheid. Alle deelnemers krijgen residentiële of poliklinische zorg van 's Heeren Loo. Participanten hebben een VG6 of VG7 zorgprofiel, afgegeven door de Nederlandse Zorg Autoriteit (NZA).

Studie #3:**

Deelnemers aan Studie 3 zijn 18 jaar of ouder en hebben een licht verstandelijke beperking (IQ tussen 50 en 85) en SBP en PTSS. De ernstige gedragsproblemen zijn expliciet beschreven in hun dossier, maar dit blijkt ook uit de dagelijkse meldingen en incidentmeldingen. Zij verblijven in een residentiële setting op 's Heeren Loo. De deelnemers hebben zowel een VG7 zorgprofiel als een tegemoetkoming voor extreme zorg, toegekend door de Nederlandse Zorgautoriteit (NZA).**

Studie #4:*

Acht cliënten en acht EMDR-therapeuten die betrokken zijn bij Studie #3.**

Belangrijkste redenen om niet deel te kunnen nemen (Exclusiecriteria)

Studie #1 en Studie #2:*

Zelfmoord, drugsgebruik en ernstig kalmerende medicatie (bijv. angstremmers) worden als exclusieve criteria gehanteerd.

Studie #3 en #4:*

Suïcidaliteit, drugsgebruik en ernstig kalmerende medicatie (bijv. angstremmers) worden gehanteerd als exclusieve criteria. Een EMDR-supervisor (dr. Liesbeth Mevissen), gespecialiseerd op het gebied van mensen met MID-BIF, wordt betrokken bij de inclusie van de cliënten. Daarnaast kan bij de betrokken psycholoog en arts advies worden ingewonnen over de uitsluitingscriteria. Verder is het belangrijk dat de ondersteuningsteams van de deelnemers min of meer stabiel zijn en dat de teams openstaan voor onderzoek.*

Onderzoeksopzet

Opzet

Type: Observationeel onderzoek, zonder invasieve metingen

Blinding: Open / niet geblindeerd

Controle: Geen controle groep

Doel: Diagnostiek

Deelname

Nederland

Status: Beëindigd

(Verwachte) startdatum: 06-12-2022

Aantal proefpersonen: 100

Type: Werkelijke startdatum

Ethische beoordeling

Goedgekeurd WMO

Datum: 14-04-2021

Soort: Eerste indiening

Toetsingscommissie: CMO regio Arnhem-Nijmegen (Nijmegen)

Goedgekeurd WMO

Datum: 14-07-2021

Soort: Amendement

Toetsingscommissie: CMO regio Arnhem-Nijmegen (Nijmegen)

Goedgekeurd WMO

Datum: 30-11-2022

Soort: Amendement

Toetsingscommissie: CMO regio Arnhem-Nijmegen (Nijmegen)

Registraties

Opgevolgd door onderstaande (mogelijk meer actuele) registratie

Geen registraties gevonden.

Andere (mogelijk minder actuele) registraties in dit register

Geen registraties gevonden.

In overige registers

Register	ID
CCMO	NL75909.091.20